

Hole kommune
Viksveien 30
3530 RØYSE

Rapport etter forurensningstilsyn ved Hole avløpsanlegg

Sammendrag

Fylkesmannen gjennomførte 4. juni 2014 forurensningstilsyn ved Hole avløpsanlegg. Tilsynet ble gjennomført som en inspeksjon. Denne rapporten omhandler avvik, anmerkninger og andre forhold som ble avdekket under inspeksjonen. Rapporten omhandler også oppfølging etter inspeksjonen. Den er å anse som endelig hvis vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen 10. juli 2014.

Fylkesmannen avdekket to avvik og to anmerkninger under inspeksjonen.

Avvikene gjaldt følgende:

- Virksomheten hadde mangelfull kontroll av renseresultater.
- Kommunens kontroll og oppfølging av tap fra avløpsnettlet var mangelfull.

Anmerkningene gjaldt følgende:

- Kommunens rutine for avvikshåndtering bør oppdateres.
- Kommunens dokumenterte mål for hvordan Hole avløpsanlegg kan påvirke det ytre miljøet bør konkretiseres bedre.

Vi ber om at virksomheten innen 15. juli 2014 sender Fylkesmannen en plan for retting av avvikene. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet under eget punkt.

Virksomheten skal betale 12 000 kr i gebyr for inspeksjonen.

Hole renseanlegg hadde i 2013 en gjennomsnittlig renseeffekt på 98 % for fosfor. Hole kommune overholdt derved avløpsanleggets krav til 93 % fosforrenseeffekt.

Marianne Seland
seniorrådgiver

Håkon Dalen
kontrollør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Diverse informasjon

Dato for inspeksjonen: 4. juni 2014	Rapportnummer: 2014.029.I
Forrige inspeksjon: 21. mai 2008	
Kontaktperson for virksomheten: Arne Lehne	Tilstede fra Fylkesmannen: Marianne Seland Håkon Dalen

Kontrollert virksomhet

Navn: Hole avløpsanlegg, eid og drevet av Hole kommune	E-post: postmottak@hole.kommune.no
Besøksadresse: Gomnesveien 636, Hole	Telefon: 32161100
Organisasjonsnr.: 974639653	Kommune: 0612 Hole
	Anleggsnr.: 0612.0006.01
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	Tillatelse gitt: 26. februar 2002
Risikoklasse: 3	Tillatelse sist endret: 2. mai 2013

Bakgrunn for inspeksjonen

Fylkesmannen gjennomførte inspeksjonen for å kontrollere om Hole kommune for Hole avløpsanlegg overholder gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven. Inspeksjonen inngår i en landsdekkende kontrollaksjon for avløpsanlegg.

Tema for inspeksjonen var som følger:

- avløpsnett
- driftsresultater
- utslippskontroll
- internkontroll
- risikovurdering
- langsiktige planer

Rapporten beskriver avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen, innen områder der Fylkesmannen er forurensningsmyndighet. Rapporten gir altså ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: et forhold som Fylkesmannen mener er nødvendig å påpeke for å ivareta det ytre miljøet, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Resultater fra inspeksjonen

Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten hadde mangelfull løpende kontroll av renseresultater.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7, jamfør virksomhetens utslippstillatelse, vedlegg «Krav til restutslipp fra rensedistrikt i Hole kommune».

Kommentarer:

Hole kommune tar regelmessig prøver av avløpsvann ved Hole avløpsanlegg, i samsvar med forurensningsforskriften § 14-11. Og anlegget har siden 2012 vært godkjent for akkreditert prøvetaking. Resultatene fra disse prøvene for 2013 er sammenstilt i en årsrapport, som også blant annet inneholder vurderinger av om Hole avløpsanlegg har overholdt kravet til renseseffekt for fosfor. Fylkesmannen mener at slike årsrapporter gir god informasjon om blant annet anleggets renseresultater. Men Hole kommune hadde i perioden før de fikk en årsrapport ikke kontroll på om de overholdt renskravet, selv om prøveresultater var tilgjengelig hver måned. Vi mener at virksomheten for hver enkelt prøve skal vurdere renseresultatene, og fortløpende ta stilling til hvordan renseseffekten for fosfor er fra måned til måned. Det kan bidra til at virksomheten hurtigere blir oppmerksom på eventuelle dårlige renseresultater, og at virksomheten i slike tilfeller hurtigere kan gjøre tiltak for å bedre renseseffekten. Rutiner for slik oppfølging skal være dokumentert, jamfør internkontrollforskriften § 5., 2. ledd punkt 7.

Avvik 2

Kommunens kontroll og oppfølging av tap fra avløpsnettets var mangelfull.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7, jamfør virksomhetens utslippstillatelse «Krav til restutslipp fra rensedistrikt i Hole kommune».

Kommentarer:

Avløpsnettets til Hole avløpsanlegg bestod ved tilsynet ifølge kommunens representanter stort sett av separatsystem, men det var ifølge kommunen usikkert om det i noen byggefelt kunne være koblet noe overvannsnett til spillvannsnettets. Avløpsnettets var tilknyttet totalt 32 pumpestasjoner, alle med overløp. 13 av disse var utstyrt slik at kommunen kunne måle mengde avløpsvann i overløp. For de resterende 19 pumpestasjonene manglet det utstyr for at kommunen skulle kunne registrere eller beregne driftstid for overløp, eller måle mengde avløpsvann i overløp. Kommunen var i gang med å få installert slikt utstyr, men dette arbeidet var ved tilsynet ikke ferdig. Videre hadde kommunen ikke rutiner for å summere opp beregnet mengde avløpsvann til overløp, og for å kontrollere og rapportere om kommunen overholder utslippstillatelsens krav til maks tap fra avløpsnettets. Ifølge utslippstillatelsen skal Hole

avløpsanlegg ha maks 4 % tap av avløpsvann fra avløpsnettets per år, inkludert tap fra overløpet ved rensesanlegget. Med avløpsvann mener vi i denne sammenhengen sanitært og industrielt avløpsvann, slik som definert i forurensningsforskriften § 11-3.

Hole kommune må iverksette tiltak som sikrer at:

- Hole avløpsanlegg ikke har større tap av avløpsvann fra avløpsnettets enn det som er tillatt (se «Krav til restutslipp fra rensedistrikt i Hole kommune» i virksomhetens utslippstillatelse)
- kommunen fortløpende får registrert eller beregnet driftstid for alle overløp på avløpsnettets (jamfør forurensningsforskriften § 14-5)
- andelen tap av avløpsvann fra avløpsnettets regelmessig (månedlig) blir oppsummert og kontrollert, så kommunen kan få vite hvor stort tapet av avløpsvann er, og at den eventuelt kan iverksette avvikshåndtering/korrigerende tiltak hvis det er nødvendig (jamfør internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7)
- resultatmål for tap av avløpsvann fra avløpsnettets blir inkludert i kommunens overordnede mål for Hole avløpsanlegg (jamfør anmerkning 2)

I tillegg anbefaler vi at oppnådde resultater for tap fra avløpsnettets blir rapportert i årsrapporter for avløpsanlegget, slik at resultatene blir synliggjort.

Disse tiltakene vil blant annet inkludere å innføre og etterleve aktuelle arbeidsrutiner, og å dokumentere disse rutinene som en del av avløpsanleggets internkontroll, jamfør kravene i internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7.

For øvrig vil vi si at vi mener det er grunnlag for å sette kravet til tap fra avløpsnettets til 1 % per år for avløpsanlegganlegg som har avløpsnett med velfungerende separatsystem. Vi ber kommunen ta det i betraktning ved langsiktig planlegging for Hole avløpsanlegg.

Anmerkninger

Vi anmerket følgende forhold under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Kommunens rutine for avvikshåndtering bør oppdateres.

Kommentarer:

Kommunen hadde ved tilsynet en dokumentert rutine for avvikshåndtering, inkludert avvik som gjelder det ytre miljøet. Rutinen var datert 16/8/94, med siste revisjon (4) fra mai 2014. Rutinen sa blant annet at Fylkesmannen skal varsles hvis det i avløpsanlegget blir en feil som varer i mer enn 24 timer. Vi minner om at kommunen ikke har en slik varslingsplikt. Kommunens varslingsplikt til Fylkesmannen gjelder i tilfeller der renskravene overskrides med mer enn 100 % (forurensningsforskriften § 14-14). For øvrig har kommunen varslingsplikt etter forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning.

Anmerkning 2

Kommunens dokumenterte mål for hvordan Hole avløpsanlegg kan påvirke det ytre miljøet bør konkretiseres bedre.

Kommentarer:

Kommunen hadde ved tilsynet dokumenterte mål for hvordan Hole avløpsanlegg kan påvirke det ytre miljøet, slik det er krav om etter internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 4. Vi anbefaler at disse målene blir utvidet til å gjelde tallfestede mål for fosforrenseeffekt og for tap fra avløpsnett, jamfør avvik 1 og 2.

Oppfølging etter inspeksjonen

Hole kommune plikter snarest å få rettet avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber om at dere innen 15. juli 2014 sender oss en skriftlig plan for hvordan avvikene vil bli rettet. Planen skal angi tidspunkt for når avvikene skal være ferdig rettet.

Vi ber om at dere sender tilbakemeldinger per e-post til fmupost@fylkesmannen.no, gjerne med kopi til kontrolløren (fmuhda@fylkesmannen.no). Eventuelt kan dere sende tilbakemeldinger per post til Fylkesmannen i Buskerud, postboks 1604, 3007 Drammen.

Gebyr for inspeksjonen

Fylkesmannen er pålagt å kreve gebyr for gjennomførte inspeksjoner i virksomheter med tillatelse etter forurensningsloven. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av inspeksjonene. Hole avløpsanlegg er plassert i risikoklasse 3. Dette innebærer at virksomheten skal betale 12 000 kr i gebyr for inspeksjonen, jamfør forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes.

Offentlighet i forvaltningen

Den endelige inspeksjonsrapporten vil være tilgjengelig for offentligheten på www.fmbu.no, jamfør offentleglova.

Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for det ytre miljøet
- Utslippstillatelse for avløpsvann inkludert overvann fra Hole kommune, datert 26. februar 2002 (virksomhetens utslippstillatelse), med siste endring av 2. mai 2013

Informasjon til virksomheten

Regelverk som Fylkesmannen informerte om:

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Aktuelle brosjyrer/faktaark:

- Avløpsanlegg – Vurdering av risiko for ytre miljø. Norsk Vann rapport 197/2013 (www.norskvann.no).